

2005 m. kovo 10 d., ketvirtadienis

9. pageidauja, kad siekiant apsaugoti donorus ir gavėjus bei kovojant su visomis žmonių išnaudojimo formomis, kiaušialąsčių, kaip ir apskritai visų organų, donorystė būtų griežtai reglamentuojama;
10. pabrėžia, kad bet kuri savo kūno dalį, įskaitant reprodukcinės ląsteles, parduoti priversta moteris tampa žmonėmis ir organais prekiaujančių organizuotų nusikalstamų grupuočių auka;
11. pritaria 2005 m. kovo 8 d. Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos rezoliucijai (Nr. A/59/516/Add.1), kurioje aiškiai nurodoma būtinybė imtis veiksmų siekiant išvengti moterų išnaudojimo, ir prašo Komisijos neremti ir nefinansuoti žmogaus klonavimo eksperimentų jokiais ES programomis;
12. ragina Komisiją įsitikinti, ar tokių atvejų taip pat pasitaiko kitose valstybėse narėse, valstybėse kandidatėse ar trečiojoje šalyse;
13. ragina valstybes nares imtis priemonių užkirsti kelią moterų išnaudojimui gyvybės moksluose;
14. pritaria 2005 m. vasario 18 d. 6-ojo Jungtinių Tautų komiteto sprendimui, todėl prašo Komisijos išbraukti žmonių klonavimo finansavimą iš 7-osios pamatinės mokslo tyrimų programos;
15. prašo Komisijos kitų formų embriono ir embrioninių kamieninių ląstelių tyrimų atveju taikyti subsidiarumo principą, kad valstybės narės, kuriose tokie tyrimai yra teisėti, privalo juos finansuoti iš savo nacionalinių biudžetų; mano, kad ES finansavimas turėtų susitelkti prie alternatyvių tyrimų, tokių kaip, pvz., somatinių kamieninių ląstelių ir bambagyslės kamieninių ląstelių, kurie priimtini visoms valstybėms narėms ir jau padėjo sėkmingai gydyti pacientus;
16. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Europos Sąjungai pirmininkaujančiai valstybei narei, Tarybai, Komisijai ir valstybių narių vyriausybėms bei parlamentams.

P6_TA(2005)0075

Branduolinių ginklų neplatinimo sutarties (BGNS) peržiūra — branduoliniai ginklai Šiaurės Korėjoje ir Irane

Europos Parlamento rezoliucija dėl Branduolinių ginklų neplatinimo sutarties (BGNS) 2005 m. peržiūros konferencijos: branduoliniai ginklai Šiaurės Korėjoje ir Irane

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Europos Parlamento Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 4 dalį,

- A. atsižvelgdamas ir dar kartą pabrėždamas ankstesnes Europos Parlamento rezoliucijas dėl branduolinio nusiginklavimo, ypač rezoliuciją dėl parengiamojo komiteto branduolinių ginklų neplatinimo sutarties 2005 m. peržiūrėjimo konferencijai susitikimo, priimtą 2004 m. vasario 26 d.⁽¹⁾,
- B. pabrėždamas, kad Europos saugumo strategijoje bei ES strategijoje, nukreiptoje prieš masinio naikinimo ginklų (MNG) platinimą, priimtose išsiplėtus ES, pabrėžiama branduolinių ginklų neplatinimo ir nusi-ginklavimo svarba,
- C. pripažindamas, kad visos ES valstybės narės yra pasirašiusios Branduolinių ginklų neplatinimo sutartį (BGNS) ir dvi ES valstybės narės yra branduolinės valstybės,

⁽¹⁾ OL C 98 E, 2004 4 23, p. 152.

2005 m. kovo 10 d., ketvirtadienis

- D. primindamas JT Generalinio Sekretoriaus suburtos Aukščiausio lygio grupės dėl grėsmių, iššūkių ir pasikeitimų pareiškimą, kad „mes judame link momento, kai branduolinių ginklų neplatavimo režimo irimo procesas gali tapti negrįžtamas ir pasibaigti šių ginklų platinimo protrūkiu“,
1. patvirtina savo poziciją, kad BGNS yra labai svarbi užkertant kelią branduolinių ginklų platinimui bei siekiant branduolinio nusiginklavimo;
 2. primena, kad svarbiausias ES ir BGNS tikslas – visiškas branduolinių ginklų likvidavimas, ir tikisi, kad tiek viešai pasiskelbusios, tiek ir nepasiskelbusios branduolinės valstybės aktyviai dalyvaus sprendžiant šį klausimą ir toliau mažins arba naikins branduolinius ginklus;
 3. ragina ES ir jos valstybes nares vadovaujantis „veiksmingo daugiašališkumo“ ir solidarumo principais bei vykdant ES strategiją, nukreiptą prieš MNG platinimą, sudaryti bendrą frontą BGNS 2005 m. peržiūrėjimo konferencijoje bei teigiamai prisidėti prie diskusijų; ragina savo pareiškimuose ypatingą dėmesį skirti naujoms branduolinio nusiginklavimo iniciatyvoms ir JT konferencijos nusiginklavimo klausimais atgaivinimui;
 4. ragina Tarybą ir valstybes nares labiau pagrįsti jų bendrą pareiškimą, kad „BGNS privalo būti išsaugota“, ir, išreiškiant paramą ES bendrajai pozicijai dėl daugiašalių susitarimų MNG ir jų pristatymo priemonių neplatavimo srityje universalus taikymo ir sustiprinimo, BGNS peržiūrėjimo konferencijoje padaryti pareiškimą dėl ES bendrosios pozicijos ir strategijos;
 5. ragina Tarybą ir valstybes nares siekti veiksmingai įgyvendinti 2000 m. BGNS peržiūrėjimo konferencijos galutinio dokumento skirsnį, kurio pavadinimas „VI straipsnis ir 8–12 preambulės dalys“, esantį 15.3 punktą, kad šia sutartimi iš tiesų būtų uždrausta visų ginklų, kuriuose naudojamos skiliosios medžiagos, gamyba;
 6. ragina ES dirbti su tarptautiniais partneriais, tarp jų ir NATO, siekiant išplėtoti ir skatinti principus, kuriais vadovaujantis teroristams arba jiems globą teikiantiems asmenims būtų užkirstas kelias gauti masinio naikinimo ginklų arba medžiagų; prašo valstybių sutarties šalių vykdyti savo įsipareigojimus, prisiimtus JT Saugumo Tarybos Rezoliucija Nr. 1540(2004) dėl nevalstybinių veikiančių asmenų ir branduolinių ginklų platinimo;
 7. ragina Tarybą ir Komisiją parengti programą, kurios tikslas būtų užkirsti kelią branduolinių medžiagų, technologijų ir žinių platinimui pasaulyje;
 8. ragina visas valstybes, o ypač branduolinių ginklų turinčias valstybes, neteikti pagalbos ir neskatinti valstybių, galinčių bandyti įsigyti branduolinių ginklų arba kitų branduolinių sprogstamųjų įtaisų, ypač valstybių, kurios nėra BDNS šalis;
 9. pabrėžia esąs tvirtai įsitikinęs, kad branduolinis nusiginklavimas labai prisidės prie tarptautinio saugumo ir strateginio stabilumo bei sumažins teroristų vykdomų plutonio arba labai prisodrinto urano vagonų riziką; ragina ES remti naują JT Generalinio Sekretoriaus Kofio Anano ir Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) generalinio direktoriaus Mohammedo El Baradėjaus pasiūlytą tarptautinio masto iniciatyvą dėl naujų branduolinių pavojų, kurioje nurodoma būtinybė užtikrinti tiek viešai pasiskelbusių, tiek ir nepasiskelbusių branduolinių valstybių branduolinių nusiginklavimą;
 10. ragina ES dėti stengtis siekiant priimti pavyzdinę Branduolinių ginklų konvenciją, kuri jau buvo perduota JT, ir kurioje galėtų būti numatytas teisiškai privalomo nusiginklavimo proceso veiksmų planas;
 11. ragina Tarybai pirmininkaujantį Liuksemburgą ir Tarybą labiau pagrįsti, koku būdu jie ketina siekti ES MNG strategijoje numatyto bendro tikslo „puoselėti JT Saugumo Tarybos vaidmenį ir kaupti žinias siekiant išspręsti ginklų platinimo problemą“, ir ypač, kaip BGNS šalis galėtų išsaugoti unikalią JT Stebėsenos, patikros ir kontrolės komisijos patirtį, pavyzdžiui, sudarant ekspertų sąrašą;

2005 m. kovo 10 d., ketvirtadienis

12. ragina Tarybą ir Komisiją parengti pasiūlymą, nukreiptą įtikinti trečiąsias šalis ir ES valstybes nares, nepasirašiusias ir neratifikavusias TATENA papildomų protokolų, ir ES valstybes nares tai padaryti;
13. ragina Tarybą ir valstybes nares patikslinti bei padidinti savo išpareigojimą suteikti finansinių išteklių specialioms daugiašalių institucijų, pavyzdžiui, TATENA, rengiamiems projektams remti;
14. ragina ES 2005 m. BGNS peržiūrėjimo konferencijoje pasiūlyti, kad JT nusiginklavimo komisija skubiai įsteigtų už branduolinį nusiginklavimą atsakingą padalinį;
15. ragina ES išplėtoti būtinus koordinavimo mechanizmus (ES MNG stebėsenos tarnyba kartu su ES situacijų centru), užtikrinančius, kad vykdant kovos prieš MNG politiką žvalgyba būtų naudojama valstybių narių solidarumui ir pasitikėjimui stiprinti;
16. pabrėžia, kaip svarbu ir skubu neatidėliojant, nekeliant sąlygų ir laikantis institucijose esančios tvarkos pasirašyti ir ratifikuoti Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutartį (VBBUS), kad ji įsigaliotų kaip galima anksčiau; ragina Tarybą ir Komisiją dialogo metu to reikalauti iš tų valstybių partnerių, kurios dar neratifikavo VBBUS ir/ar BGNS;
17. dar kartą ragina JAV nustoti kurti naujos kartos naudojimui mūšio lauke skirtus branduolinius ginklus (bombas bunkeriams naikinti) ir pasirašyti bei ratifikuoti VBBUS; taip pat ragina JAV paaiškinti, koks yra Europos bazėse laikomo taktinio branduolinio arsenalo kiekis ir jo strateginiai tikslai;
18. ragina Izraelį, Indiją ir Pakistaną pasirašyti BGNS;
19. palankiai vertina 25 Nobelio premijos laureatų pasirašytą kreipimąsi, kuriuo Jungtinių Amerikos Valstijų, Rusijos, Kinijos, Prancūzijos, Jungtinės Karalystės, Indijos, Pakistano, Izraelio ir Šiaurės Korėjos vyriausybės raginamos pritari ir įgyvendinti veiksmus, kuriais, siekiant sumažinti branduolinės katastrofos galimybę, būtų sumažintas branduolinių ginklų sistemų parengties laipsnis; pritaria ES Vyriausiojo Bendrosios užsienio ir saugumo politikos (BUSP) įgaliojimo pasiūlymui Artimuosiuose Rytuose įkurti nebranduolinę zoną ir ragina imtis veiksmų šiuo tikslu;
20. iš naujo reiškia paramą Hirosimos ir Nagasakio merų pradėtai tarptautinei merų kampanijai už branduolinį nusiginklavimą ir rekomenduoja, kad tarptautinė bendruomenė atidžiai apsvarstyti šios kampanijos „2020 m. vizijos projektą“, kuriame primygtinai siūloma parengti visų branduolinių ginklų sunaikinimo programą ir jos tvarkaraštį;
21. palankiai vertina tai, kad nuostatos apie MNG neplatšinimą buvo įtrauktos į naujausius ES susitarimus su trečiosiomis šalimis ir veiksmų planus; pažymi, kad tokias priemones be išimties turi įgyvendinti visos valstybės ES partnerės;
22. pabrėžia, kad bet kokios grėsmės bet kurios valstybės saugumui prevencija reikalauja tarptautinės bendruomenės išpareigojimo; pabrėžia, jog norint sumažinti branduolinių ginklų plitimo tendenciją ir pasiekti, kad būtų nutrauktos branduolinių ginklų kūrimo programos, reikia stipresnių regioninių ir daugiašalių saugumo struktūrų Artimuosiuose Rytuose, Indijos subkontinente ir šiaurės rytų Azijoje;
23. ragina iširti visas politines ir diplomatines galimybes, kad būtų užtikrintas taikus su branduolinių ginklų plitimu susijusių konfliktų sprendimas;

Iranas

24. susirūpinęs pažymi, kad Irano Vyriausiosios nacionalinio saugumo tarybos sekretorius Hassan Rowhani 2005 m. vasario 27 d. dar kartą pabrėžė, kad Teheranas neatsisakys savo „teisės pagal BGNS sodrinti uraną“, ir ragina Irano valdžios institucijas nebedaryti klaidinančių ir prieštaringų pareiškimų;

2005 m. kovo 10 d., ketvirtadienis

25. atkreipia dėmesį į tai, kad 2005 m. vasario 27 d. Rusija ir Iranas pasirašė branduolinio kuro tiekimo sutartį, kuria Iranui buvo atvertas kelias kitais metais paleisti savo pirmąjį atominį reaktorių Bušere, o Teheranas buvo įpareigotas grąžinti visą panaudotą branduolinį kurą Rusijai;
26. ragina Tarybą imtis iniciatyvos siekiant, kad iš Rusijos Federacijos vyriausybės būtų gautos garantijos, jog jos neseniai su Iranu pasirašyta sutartis dėl branduolinių medžiagų tiekimo yra skirta tik civilinėms reikmėms, ir užtikrinta parama ES diplomatinėms pastangoms; tikisi, kad TATENA atidžiai stebės kuro mainus tarp Rusijos ir Irano;
27. palankiai vertina TATENA generalinio direktoriaus Mohammedo El Baradėjaus 2005 m. sausio mėnesio pabaigoje paskelbtą pareiškimą apie pažangą, kurią per pastaruosius 15 mėnesių padarė agentūros branduolinio saugumo inspektoriai, siekdami suprasti Irano branduolinės programos pobūdį ir apimtį;
28. dar kartą patvirtina savo visokeriopą paramą 2004 m. lapkričio 15 d. Paryžiaus susitarimui, kuriuo Iranas įsipareigojo nutraukti urano sodrinimo programą, ir ES trejeto pozicijai tęsti dialogą su Irano valdžios institucijomis, kad būtų užtikrintas taikus ir diplomatinis su šia šalimi susijusių branduolinių problemų sprendimas; reikalauja objektyvių Irano vyriausybės garantijų, kad jo branduolinė programa yra ne karinio pobūdžio;
29. ragina Iraną dar kartą patvirtinti savo įsipareigojimą laikytis BGNS ir paversti savo sprendimą nutraukti urano sodrinimą nuolatiniu, taip suteikiant pasitikėjimo taikiais Irano ketinimais, ir paruošiant dirvą bendradarbiavimu pagrįstai ES ir Irano partnerystei; tvirtina, kad derybos dėl prekybos ir bendradarbiavimo susitarimo turi būti susietos su patenkinamu branduolinės problemos sprendimu ir įtikinamų priemonių sukūrimu;
30. ragina Tarybą ir Komisiją pradėti derybas su Irano valdžios institucijomis dėl technologijų ir praktinės patirties (*know – how*) perdavimo bei finansinės paramos atsinaujinantiems energijos šaltiniams;
31. ragina Irano parlamentą ratifikuoti BGNS papildomą protokolą;
32. ragina JAV vyriausybę visokeriopai remti ES pastangas diplomatinio būdu išspręsti šią problemą, mano, kad šis klausimas yra esminis atnaujintoje transatlantinėje darbotvarkėje, ir palankiai vertina neseniai pateiktą JAV pareiškimą šia tema bei ankstesnius tvirtinimus, kad jos nesiimtų prevencinių karinių veiksmų prieš Iraną.

Šiaurės Korėja

33. yra itin susirūpinęs dėl to, kad 2005 m. vasario 10 d. Šiaurės Korėja paskelbė turinti branduolinių ginklų ir neribotam laikui nutraukė savo dalyvavimą šešiašalėse derybose dėl jos branduolinės programos;
34. pažymi, kad Šiaurės Korėjos pareiškime jos „galutinis tikslas yra Korėjos pusiasalis be branduolinių ginklų“, ir ragina ją laikytis savo įsipareigojimų pagal BGNS, o jos vyriausybę ir kitas su tuo susijusias šalis – imtis konkrečių veiksmų derybose ir laikytis konstruktyvios pozicijos;
35. primygtinai ragina Šiaurės Korėją vėl prisijungti prie BGNS, atšaukti savo sprendimą pasitraukti iš šešiašalių derybų ir leisti atnaujinti derybas, kad būtų galima rasti taikų krizės Korėjos pusiasalyje sprendimo būdą;
36. primygtinai ragina tiek Šiaurės Korėją, tiek JAV kad būtų išvengta esamos padėties pablogėjimo, atrasti galimybių greitai išspręsti dabartinę krizę, pradžioje JAV pasiūlant atnaujinti mazuto tiekimą mainais už užtikrintą Yongbyon jėgainės sustabdymą;
37. ragina Tarybą dar kartą apsvarstyti galimybę sumokėti Pietų Korėjai 4 mln. eurų siekiant padengti Korėjos pusiasalio energijos vystymo organizacijos suspendavimo išlaidas, atsižvelgiant į šios iniciatyvos svarbą netolimoje praecityje ir pripažįstant, kad panaudojant ją ateityje galėtų būti tiekiamą įprastinė energija;

2005 m. kovo 10 d., ketvirtadienis

38. mano, kad ES turėtų remti atnaujintas pastangas, leidžiančias Šiaurės Korėjai atsisakyti tolesnio branduolinės energijos naudojimo mainais už garantuotą energijos tiekimą;

39. ragina Tarybą ir Komisiją pasiūlyti finansinę paramą mazuto tiekimui svarbiausiems Šiaurės Korėjos energijos poreikiams patenkinti ir prašo Komisijos bei Tarybos imtis reikiamų veiksmų, kad ateityje ES galėtų dalyvauti šešiašalėse derybose, kartu aiškiai pabrėžiant, kad Korėjos pusiasalio atžvilgiu ES laikysis principo, pagal kurį, neturėdama galimybės dalyvauti derybose, ji neteiks finansinės paramos;

40. supranta, kad besitęsiančios krizės požiūriu svarbiausi yra Šiaurės Korėjos pareiškimai esą ji turi veikiančią labai prisodrinto urano programą ir tiekė uraną Libijai; tačiau kadangi nė vienas iš šių teiginių nebuvo patvirtintas, prašo Europos Parlamente surengti viešą klausymą jiems įvertinti;

*

* *

41. ragina tiek Tarybą, tiek Komisiją per tinkamą laiką po BGNS 2005 m. peržiūrėjimo konferencijos pateikti Parlamentui pranešimą apie jos rezultatus;

42. rekomenduoja siųsti į BGNS peržiūrėjimo konferenciją oficialią Parlamento delegaciją;

43. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai pirmininkaujančiai valstybei narei, Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, JT Generaliniam Sekretoriui, Irano ir Šiaurės Korėjos vyriausybėms ir parlamentams, visoms valstybėms BGNS šalims ir TATENA.

P6_TA(2005)0076**Padėtis Libane****Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Libane***Europos Parlamentas,*

- atsižvelgdamas į savo 2003 m. sausio 16 d. rezoliuciją dėl Asociacijos susitarimo su Libano Respublika sudarymo ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Europos ir Viduržemio jūros regiono partnerystės, ypač į 2005 m. vasario 23 d. rezoliuciją ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2004 m. rugsėjo 2 d. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1559 dėl Libano,
- atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 15 d. Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos pirmininko pareiškimą dėl Libano,
- atsižvelgdamas į 2005 m. vasario 21 d. Tarybos išvadas dėl Vidurio Rytų taikos proceso,
- atsižvelgdamas į savo 2003 m. lapkričio 20 d. rezoliuciją dėl Platesnės Europos ir kaimynystės: naujos santykių su rytų ir pietų kaimynais struktūros ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2004 m. vasario 12 d. rezoliuciją dėl ES veiklos žmogaus teisių ir demokratijos srityje su Viduržemio jūros regiono partneriais intensyvinimo ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 103 straipsnio 4 dalį,

⁽¹⁾ OL C 38 E, 2004 2 12, p. 307.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P6_TA(2005)0046.

⁽³⁾ OL C 87 E, 2004 4 7, p. 506.

⁽⁴⁾ OL C 97 E, 2004 4 22, p. 656.